

ZASADY OCENIANIA W KLASACH I - III
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Arkadego Fiedlera w Polkowicach
w roku szkolnym 2026/2027

ROLA, RODZAJ I FUNKCJA OCENIANIA

Rola oceniania

Ocenianie w edukacji wczesnoszkolnej ma przede wszystkim charakter wspierający, informacyjny, diagnostyczny i motywujący. Jego celem jest wspieranie ucznia w procesie uczenia się, rozpoznawanie jego potrzeb oraz wskazywanie kierunku dalszego rozwoju.

Ocenianie służy:

- informowaniu ucznia o tym, co już potrafi, czego się nauczył i jakie poczynił postępy;
- wskazywaniu uczniowi, nad czym powinien jeszcze popracować;
- udzielaniu uczniowi konkretnych wskazówek, w jaki sposób może osiągnąć założony cel;
- rozwijaniu umiejętności samooceny i refleksji nad własnym procesem uczenia się;
- kształtowaniu odpowiedzialności ucznia za własną naukę;
- motywowaniu ucznia do podejmowania wysiłku i dalszego rozwoju;
- dostarczaniu rodzicom/prawnym opiekunom oraz nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, potrzebach i uzdolnieniach ucznia;
- dostosowywaniu metod i organizacji pracy do indywidualnych możliwości i potrzeb dziecka;
- planowaniu dalszych działań dydaktycznych i wychowawczych.

W ocenianiu nauczyciel koncentruje się przede wszystkim na postępie ucznia w odniesieniu do jego wcześniejszych osiągnięć oraz ustalonych kryteriów sukcesu.

RODZAJE OCENIANIA

W klasach I- III stosuje się:

1. Ocenianie kształtujące

Ocenianie kształtujące jest integralną częścią procesu uczenia się. Towarzyszy uczniowi podczas zdobywania nowych wiadomości i umiejętności, wykonywania zadań oraz podsumowywania pracy.

Przyjmuje przede wszystkim formę:

- ustnej informacji zwrotnej,
- pisemnej informacji zwrotnej,
- komentarza do pracy ucznia,
- rozmowy z uczniem,
- samooceny,
- oceny koleżeńskiej,
- refleksji ucznia nad własnym uczeniem się,
- obserwacji nauczyciela.

Informacja zwrotna wskazuje:

1. Co uczeń zrobił dobrze?
2. Co wymaga jeszcze pracy?
3. Jak może poprawić swoją pracę?
4. Jaki jest kolejny krok w jego uczeniu się?

2. Ocenianie diagnostyczne

Służy rozpoznawaniu poziomu wiadomości i umiejętności ucznia, jego mocnych stron oraz obszarów wymagających wsparcia.

Wykorzystywane są m.in.:

- diagnozy wstępne w klasie I,
- diagnoza końcoworoczna na każdym etapie,
- Prace samodzielne - zadania sprawdzające,
- obserwacje,
- rozmowy z uczniem,
- analiza prac ucznia.

3. Ocenianie podsumowujące

Na zakończenie I okresu oraz roku szkolnego nauczyciel sporządza opisową ocenę osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz jego zachowania.

Ocena opisowa przedstawia:

- osiągnięcia ucznia,
- poczynione postępy,
- mocne strony,
- trudności,
- obszary wymagające dalszego rozwoju,
- wskazówki do dalszej pracy.

FUNKCJE OCENIANIA

Funkcja informacyjna

Informuje ucznia i jego rodziców o tym:

- co uczeń już opanował,
- jakie umiejętności rozwija,
- jakie postępy poczynił,
- jakie trudności występują w procesie uczenia się.

Funkcja diagnostyczna

Pozwala rozpoznać:

- indywidualne możliwości ucznia,
- jego potrzeby edukacyjne,
- mocne strony,
- trudności i obszary wymagające wsparcia.

Funkcja motywująca

Zachęca ucznia do podejmowania wysiłku, rozwijania samodzielności oraz podejmowania kolejnych prób.

Funkcja rozwojowa

Wskazuje uczniowi kolejny krok w uczeniu się i pomaga mu stopniowo przejmować odpowiedzialność za własny proces uczenia się.

W PROCESIE OCENIANIA UWZGLĘDNIANE BĘDĄ:

- indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia;
- specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe;
- indywidualne tempo pracy;
- stopień zaangażowania i wkład pracy;
- samodzielność;
- strategie wykorzystywane podczas rozwiązywania problemów;
- umiejętność korzystania z poznanych wiadomości w nowych sytuacjach;
- postępy w stosunku do wcześniejszych osiągnięć;
- umiejętność współpracy;
- rozwój społeczno-emocjonalny;
- umiejętność dokonywania samooceny i wyciągania wniosków z własnej pracy.

OCENA BIEŻĄCA

W klasach I- III **nie stosuje się ocen cyfrowych w ocenianiu bieżącym.**

Uczeń otrzymuje informację, która odnosi się do określonych kryteriów sukcesu („NACOBZU”).

Informacja zwrotna może mieć formę:

- ustnego komentarza nauczyciela,
- komentarza zapisanego w zeszycie lub na pracy,
- krótkiej informacji w dzienniku elektronicznym,
- rozmowy indywidualnej,
- samooceny,
- oceny koleżeńskiej,
- symbolu lub oznaczenia graficznego wspierającego informację zwrotną.

Stosowane informacje mogą odnosić się do czterech podstawowych elementów:

JUŻ POTRAFIĘ – osiągnąłem/am cel lub opanowałem/am daną umiejętność.

JESZCZE ĆWICZĘ – jestem w trakcie osiągania celu i potrzebuję dalszej praktyki.

POTRZEBUJĘ WSPARCIA – potrzebuję dodatkowego wyjaśnienia, ćwiczeń lub pomocy nauczyciela.

MOGĘ ZROBIĆ WIĘCEJ – opanowałem/am podstawową umiejętność i mogę ją rozwijać na wyższym poziomie.

OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIANIU

1. Czytanie

Nauczyciel monitoruje:

- poprawność czytania;
- płynność;
- tempo dostosowane do rodzaju tekstu;
- intonację;
- uwzględnianie znaków interpunkcyjnych;
- rozumienie tekstu;
- wyszukiwanie informacji;
- wyciąganie wniosków;
- samodzielność podczas pracy z tekstem.

Informacja zwrotna może brzmieć np.: „Czytasz płynnie i poprawnie. Zwróć jeszcze uwagę na pauzy przy przecinkach i kropkach.”

2. Pisanie

Ocenianiu kształtującemu podlegają:

- poprawność graficzna pisma;
- utrzymywanie się w liniaturze;
- prawidłowe rozmieszczenie tekstu na stronie;
- czytelność;
- estetyka;
- tempo pracy;
- poprawność ortograficzna;
- poprawność gramatyczna;
- poprawność interpunkcyjna;
- samodzielność;
- redagowanie różnych form wypowiedzi.

Analizowane są m.in.:

1. Prace pisemne :
 - wykonywane w zeszycie,
 - ćwiczeniach i na kartach pracy,
 - w tym odwzorowywanie,
 - przepisywanie,
 - pisanie z pamięci,
 - pisanie ze słuchu
 - oraz samodzielne wypowiedzi pisemne,

Informacja zwrotna wskazuje mocne strony oraz obszar wymagający poprawy.

3. Mówienie i słuchanie

Nauczyciel monitoruje:

- słuchanie;
- rozumienie wypowiedzi;
- odpowiadanie na pytania;
- budowanie zdań;
- logiczne porządkowanie wypowiedzi;

- bogactwo słownictwa;
- kulturę wypowiedzi;
- właściwą artykulację, intonację i tempo mówienia;
- umiejętność wyrażania własnego zdania.

4. Wiedza o języku

Oceniana jest przede wszystkim umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce, m.in.:

- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie;
- rozpoznaje części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówki;
- rozpoznaje rodzaje zdań;
- odmienia czasowniki;
- stopniuje przymiotniki;
- rozpoznaje rodzaj rzeczowników i przymiotników;
- stosuje zasady ortograficzne i gramatyczne.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Ocenianiu kształtującemu podlegają:

- porządkowanie, klasyfikowanie, porównywanie liczebności zbiorów;
- rozumienie działań matematycznych: dodawanie i odejmowanie, mnożenie i dzielenie;
- sprawność rachunkowa;
- rozwiązywanie zadań tekstowych;
- układanie zadań;
- rozumowanie matematyczne;
- umiejętności praktyczne: zegar, kalendarz, termometr, miary długości, masy, pojemności;
- samodzielność;
- umiejętność wyjaśnienia sposobu rozwiązania.

Szczególną uwagę zwraca się na proces dochodzenia do rozwiązania, a nie wyłącznie na poprawność wyniku.

Informacja zwrotna powinna brzmieć: „Poprawnie wykonałeś działanie. Potrafisz również wyjaśnić, jak otrzymałeś wynik.” albo: „Prawidłowo wybrałeś działanie, ale popełniłeś błąd w obliczeniach. Sprawdź jeszcze raz odejmowanie.”

SPOSOBY ROZPOZNAWANIA POSTĘPÓW I POTRZEB UCZNIA

Rozpoznawanie osiągnięć, postępów i potrzeb ucznia odbywa się w sposób ciągły, poprzez:

- obserwację pracy ucznia podczas zajęć;
- analizę wykonywanych przez ucznia zadań i prac;
- wypowiedzi ustne i pisemne;
- ćwiczenia praktyczne;
- zadania problemowe;
- działania projektowe;
- pracę indywidualną, w parach i grupach;
- rozmowę z uczniem;
- samoocenę;

- informację zwrotną nauczyciela;
- analizę postępów ucznia w czasie.

INFORMACJA ZWROTNA DO KART PRACY SPRAWDZAJĄCYCH UMIEJĘTNOŚCI

Po wykonaniu zadań uczeń otrzymuje informację zwrotną odnoszącą się do ustalonych wcześniej kryteriów sukcesu.

Informacja może zawierać:

CEL: Co sprawdzaliśmy?

SUKCES: Co już potrafisz?

DO PRACY: Co wymaga jeszcze doskonalenia?

KOLEJNY KROK: Co możesz zrobić, aby podwyższyć swoje umiejętności?

W przypadku nieopanowania danej umiejętności uczeń otrzymuje możliwość ponownego wykonania, po wcześniejszym omówieniu trudności i wskazaniu sposobu dalszego działania.

POPRAWA PRACY

W ocenianiu kształtującym nie mówi się o „poprawie oceny”, lecz o poprawie i doskonaleniu umiejętności.

Uczeń:

1. ma prawo ponownie wykonać zadanie, jeżeli nie osiągnął zakładanego celu;
2. otrzymuje wskazówki dotyczące sposobu poprawy;
3. może skorzystać z dodatkowego wyjaśnienia nauczyciela;
4. może ponownie wykonać wybrane ćwiczenia;
5. ma możliwość wykazania się opanowaniem danej umiejętności w innym terminie.

W przypadku nieobecności uczeń uzupełnia najważniejsze wiadomości i umiejętności w terminie ustalonym z nauczycielem.

OCENA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA

Ocena śródroczna i roczna ma charakter opisowy.

Opis obejmuje:

- osiągnięcia edukacyjne ucznia;
- poziom opanowania wiadomości i umiejętności;
- rozwój kompetencji kluczowych;
- postępy;
- mocne strony;
- trudności;
- samodzielność;
- zaangażowanie;
- wskazania do dalszej pracy.

OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE W KLASACH I- III

W klasie I- III nauczyciel systematycznie stosuje elementy oceniania kształtującego.

1. Cele lekcji

Nauczyciel:

- określa cel lekcji;
- przedstawia go uczniom w języku dla nich zrozumiałym;
- sprawdza rozumienie celu;
- pod koniec zajęć umożliwia uczniom refleksję nad jego osiągnięciem.

Uczeń wie: „Czego dzisiaj się uczyć?”

2. Kryteria sukcesu – NACOBESZU

Przed wykonaniem zadania uczeń wie: „Po czym poznam, że dobrze wykonałem/am zadanie?”

Kryteria sukcesu są:

- konkretne;
- zrozumiałe;
- możliwe do sprawdzenia;
- dostosowane do wieku i możliwości ucznia.

3. Informacja zwrotna

Informacja zwrotna:

- odnosi się do celu i kryteriów sukcesu;
- wskazuje mocne strony;
- wskazuje element wymagający poprawy;
- zawiera wskazówkę do dalszej pracy;
- nie służy porównywaniu ucznia z innymi.

4. Samoocena

Uczeń regularnie dokonuje refleksji:

- **Co już potrafię?**
- **Co było dla mnie łatwe?**
- **Co było trudne?**
- **Czego jeszcze muszę się nauczyć?**
- **Co zrobię, żeby osiągnąć cel?**

5. Ocena koleżeńska

W wybranych sytuacjach uczniowie uczą się udzielania sobie informacji zwrotnej zgodnie z ustalonymi kryteriami. Ocena koleżeńska nie jest oceną osoby, lecz informacją o wykonanym zadaniu.

KRYTERIA SUKCESU – EDUKACJA POLONISTYCZNA

Czytanie

Uczeń osiąga cel, gdy:

- czyta tekst poprawnie;

- czyta płynnie;
- zachowuje odpowiednie tempo;
- uwzględnia znaki interpunkcyjne;
- rozumie przeczytany tekst;
- wyszukuje informacje;
- odpowiada na pytania;
- potrafi wyciągnąć wniosek.

Informacja zwrotna odnosi się do konkretnych elementów.

Recytacja

Kryteria sukcesu:

- znam tekst;
- mówię wyraźnie;
- zachowuję odpowiednie tempo;
- stosuję pauzy;
- właściwie moduluję głos;
- uwzględniam interpunkcję.

Opowiadanie

Kryteria sukcesu:

- przedstawiam najważniejsze wydarzenia;
- uwzględniam bohaterów;
- zachowuję kolejność wydarzeń;
- moja wypowiedź ma początek, rozwinięcie i zakończenie;
- używam różnorodnych określeń;
- wypowiadam się płynnie i logicznie.

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Uczeń:

- dopasowuje wyrazy, zdania do obrazków;
- układa zdania we właściwej kolejności zgodnie z kolejnością zdarzeń;
- odnajduje informacje w tekście;
- odpowiada na pytania;
- potrafi wskazać fragment będący odpowiedzią;
- wyciąga proste wnioski;
- potrafi powiedzieć własnymi słowami, czego dotyczył tekst.

Wyniki wykonywanych przez ucznia zadań nie są wyrażane w postaci stopni ani przeliczane na wartości procentowe. Służą wyłącznie rozpoznaniu osiągniętego poziomu umiejętności oraz zaplanowaniu dalszych działań wspierających uczenie się.

WYPOWIEDZI PISEMNE

Kryteria sukcesu są ustalane przed wykonaniem pracy.

Zaproszenie

Uczeń:

- podaje, kogo zaprasza;
- podaje okazję;
- podaje datę, miejsce i godzinę;
- podpisuje się;
- stosuje właściwe zwroty grzecznościowe.

List

Uczeń:

- podaje miejscowość i datę;
- stosuje nagłówek;
- zachowuje trójdzielną budowę;
- stosuje zakończenie i podpis;
- stosuje zwroty grzecznościowe;
- dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną;
- pisze czytelnie.

Opowiadanie

Uczeń:

- nadaje tytuł;
- zachowuje właściwą strukturę;
- pisze na temat;
- zachowuje logiczną kolejność wydarzeń;
- stosuje poprawne zdania;
- dba o ortografię i interpunkcję;
- pisze czytelnie.

Opis

Uczeń:

- przedstawia opisywany obiekt lub osobę;
- uwzględnia jego najważniejsze cechy;
- stosuje określenia i przymiotniki;
- zachowuje logiczny układ;
- dba o poprawność językową i ortograficzną.

PISANIE ZE SŁUCHU I Z PAMIĘCI

Nauczyciel analizuje:

- stosowanie wielkiej litery;
- interpunkcję;
- poprawność literowa i ortograficzna wyrazów;
- czytelność i estetyka pisma.

Nie stosuje się przeliczania liczby błędów na ocenę cyfrową. Liczba i rodzaj błędów są analizowane w celu ustalenia, jakie umiejętności uczeń jeszcze nie opanował i jakie ćwiczenia będą dla niego pomocne.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Kryteria sukcesu mogą obejmować:

Dodawanie i odejmowanie

- poprawnie wykonuję dodawanie;
- poprawnie wykonuję odejmowanie;
- potrafię sprawdzić wynik;
- potrafię wyjaśnić sposób rozwiązania.

Mnożenie i dzielenie

- poprawnie wykonuję mnożenie;
- poprawnie wykonuję dzielenie;
- potrafię sprawdzić wynik mnożenia lub dzielenia.

Zadania tekstowe

Uczeń:

1. odnajduje dane;
2. wskazuje, czego należy szukać;
3. wskazuje zależność między danymi a szukanymi;
4. zapisuje rozwiązanie;
5. wykonuje obliczenie;
6. zapisuje odpowiedź;
7. potrafi wyjaśnić tok swojego rozumowania.

Umiejętności praktyczne

Nauczyciel obserwuje m.in.:

- posługiwanie się kalendarzem;
- odczytywanie czasu;
- obliczenia pieniężne;
- mierzenie długości;
- ważenie;
- odmierzanie płynów;
- odczytywanie temperatury;
- posługiwanie się jednostkami miar.

EDUKACJA PLASTYCZNA, TECHNICZNA I MUZYCZNA

Podczas oceniania kształtującego nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:

- zaangażowanie;
- samodzielność;
- pomysłowość;
- wykorzystanie poznanych technik;
- zgodność pracy z ustalonymi kryteriami;
- umiejętność wykorzystania materiałów i narzędzi;
- rozwijanie własnych pomysłów;
- współpracę;

- wytrwałość w podejmowaniu prób.

Nie ocenia się ucznia za jego indywidualne uzdolnienia artystyczne, lecz za zaangażowanie, rozwój umiejętności i realizację ustalonych kryteriów.

EDUKACJA SPOŁECZNA I PRZYRODNICZA

Nauczyciel obserwuje:

- rozumienie omawianych zagadnień;
- umiejętność wypowiadania się;
- wyciąganie wniosków;
- prowadzenie obserwacji;
- wykonywanie doświadczeń;
- umiejętność zadawania pytań;
- łączenie przyczyn i skutków;
- stosowanie wiedzy w sytuacjach praktycznych;
- współpracę;
- postawy prospołeczne i proekologiczne.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Ocenianiu kształtującemu podlegają:

- samodzielność podczas pracy;
- obsługa komputera;
- korzystanie z klawiatury i myszy;
- korzystanie z programów;
- wykonywanie zadań praktycznych;
- tworzenie tekstów i grafik;
- wyszukiwanie informacji;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w sieci;
- odpowiedzialne korzystanie z technologii.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

W edukacji wczesnoszkolnej oceniany jest przede wszystkim:

- wysiłek;
- systematyczność;
- aktywność;
- zaangażowanie;
- współpraca;
- przestrzeganie zasad;
- bezpieczeństwo;
- indywidualny postęp ucznia.

Informacja zwrotna może brzmieć:

„Dzisiaj bardzo dobrze współpracowałeś z zespołem i przestrzegałeś zasad gry. Kolejnym krokiem będzie dokładniejsze wykonywanie ćwiczeń równoważnych.”

Obserwowane poziomy aktywności

Aktywny

Uczeń z zaangażowaniem uczestniczy w różnych formach aktywności, współpracuje, przestrzega zasad, wykazuje odpowiedzialność i szacunek wobec innych.

Wymaga zachęty

Uczeń potrzebuje dodatkowej motywacji do podejmowania aktywności lub przypominania zasad.

Potrzuje indywidualnego wsparcia

Uczeń, mimo zastosowania różnych sposobów motywowania i dostosowania aktywności do swoich możliwości, nie podejmuje określonej aktywności lub wymaga dodatkowego wsparcia.

ZACHOWANIE

Ocena zachowania ma charakter opisowy.

Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania w klasach I–III ma charakter opisowy. Przy jej formułowaniu wychowawca bierze pod uwagę całokształt funkcjonowania ucznia, jego indywidualne możliwości, rozwój w czasie, reakcję na informację zwrotną, podejmowanie prób naprawienia sytuacji oraz informacje wynikające z obserwacji nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Na potrzeby systematycznej obserwacji i rozmowy z uczniem przyjmuje się dziewięć obszarów zachowania. Są one narzędziem opisu i planowania pracy wychowawczej; nie stanowią ocen cyfrowych i nie są przeliczane na stopnie.

Dziewięć obszarów zachowania ucznia

1. Wywiązywanie się z obowiązków ucznia

- rzetelnie uczęszczam do szkoły, wszystkie godziny mam usprawiedliwione,
- jestem punktualny, nie spóźniam się,
- właściwie zachowuję się na lekcji i zajęciach obowiązkowych, wykonuję polecenia nauczyciela, nie oszukuję,
- przestrzegam zasad dotyczących używania urządzeń elektronicznych i telefonów,
- przygotowuję się do zajęć,
- wywiązuję się z zadań powierzonych przez nauczycieli i pracowników szkoły.

2. Okazywanie szacunku innym osobom, w tym nauczycielom, uczniom i pracownikom szkoły

- okazuję szacunek nauczycielom i wszystkim pracownikom szkoły oraz innym osobom dorosłym,
- właściwie odnoszę się do koleżanek i kolegów (nie poniżam, nie przezywam, nie wyśmiewam, nie wykluczam, nie namawiam innych do złych zachowań).

3. Przejmowanie odpowiedzialności za własny rozwój i zaangażowanie w realizację celów rozwojowych

- aktywnie uczestniczę w zajęciach i podejmuję wysiłek w rozwijaniu swoich umiejętności,
- rozwijam swoje zainteresowania i uzdolnienia poprzez udział w dodatkowych formach aktywności stosownie do swoich możliwości,

- angażuję się w działania (konkursy, zawody, projekty i inne) wspierające mój rozwój osobisty, edukacyjny lub społeczny stosownie do swoich możliwości.

4. Przestrzeganie norm społecznych w szkole i poza nią

- kulturalnie zachowuję się w szkole, podczas spotkań/warsztatów, uroczystości, imprez,
- przestrzegam norm społecznych poza szkołą, postępuję zgodnie z przyjętymi zasadami i wartościami (w czasie wyjść klasowych, wycieczek itp.),
- mam strój (w tym galowy) i wygląd zgodny z zasadami obowiązującymi w szkole,
- szanuję mienie szkolne i własność innych.

5. Dbalność o kulturę języka

- dbam o kulturę słowa, posługuję się językiem w sposób kulturalny, poprawny i z szacunkiem słowa (nie przeklinam, nie używam wulgarnych słów).

6. Dbalność o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób

- dbam o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób (nie popycham, nie biegam, nie stwarzam sytuacji zagrażających sobie i innym),
- unikam bójek i wszelkich przejawów agresji,
- reaguję właściwie na przejawy krzywdzenia lub niewłaściwego traktowania innych.

7. Współpraca oraz dbalność o dobre relacje z innymi

- jestem życzliwy, koleżeński, pomagam innym w pokonywaniu różnych trudności,
- rzetelnie wykonuję zadania przydzielone w grupie lub parze,
- nie wykorzystuję urządzeń elektronicznych, w tym mediów społecznościowych, w niewłaściwy sposób wobec innych osób.

8. Zaangażowanie w życie klasy, szkoły i wspólnoty lokalnej

- odpowiednio do swoich możliwości aktywnie uczestniczę w działaniach na rzecz klasy,
- odpowiednio do swoich możliwości włączam się w organizację uroczystości, akcji i imprez na rzecz szkoły lub wspólnoty lokalnej,
- wykazuję inicjatywę lub aktywnie działam w samorządzie klasowym, uczniowskim, innych organizacjach szkolnych lub lokalnych.

9. Wykazywanie się szacunkiem dla własnego narodu i ojczyzny oraz tradycji i kultury innych narodów

- szanuję symbole narodowe i tradycje Polski oraz godnie uczestniczę w uroczystościach szkolnych i państwowych,
- okazuję szacunek wobec tradycji, kultury i zwyczajów innych narodów.

ŚWIATŁA – NARZĘDZIE INFORMACJI ZWROTNEJ

W bieżącej obserwacji zachowania stosuje się trzy kolory świateł:

 ZIELONE ŚWIATŁO – DZIAŁAM

Uczeń samodzielnie prezentuje dane zachowanie i zazwyczaj nie potrzebuje przypominania zasad.

ŻÓLTE ŚWIATŁO – ĆWICZE

Uczeń zazwyczaj prezentuje dane zachowanie, jednak czasami potrzebuje przypomnienia, wskazówki lub wsparcia.

CZERWONE ŚWIATŁO – POTRZEBUJĘ WSPARCIA

Dane zachowanie jest dla ucznia trudne. Potrzebuje on dodatkowego wsparcia, rozmowy, wskazówek oraz możliwości ćwiczenia i podejmowania kolejnych prób.

Kolor światła nie oznacza oceny ucznia. Informuje o aktualnym poziomie danej umiejętności i wskazuje możliwy kolejny krok w jej rozwijaniu.

Światła mogą być stosowane przez ucznia podczas samooceny oraz przez nauczyciela podczas obserwacji. Nie muszą być stosowane przy każdym zachowaniu ani każdego dnia. Ich wykorzystanie zależy od sytuacji i potrzeb ucznia.

SAMOOCENA UCZNIA

Na zakończenie I i II okresu uczeń dokonuje refleksji nad swoim zachowaniem.

Samoocena ma na celu rozwijanie u ucznia odpowiedzialności za własne zachowanie, umiejętności refleksji oraz planowania dalszego rozwoju.

Uczeń, odnosząc się do dziewięciu obszarów zachowania, może zaznaczyć odpowiednie światło:

 DZIAŁAM | **ĆWICZE** | **POTRZEBUJĘ WSPARCIA**

Następnie odpowiada na pytania:

- **Z czego jestem najbardziej zadowolony/zadowolona?**
- **Co jest dla mnie jeszcze trudne?**
- **Nad czym chcę popracować?**
- **Jak mogę to zrobić?**

Samoocena ucznia jest jednym z elementów branych pod uwagę podczas formułowania opisowej oceny klasyfikacyjnej zachowania, jednak **nie jest jej podstawą ani nie jest przeliczana na ocenę.**

REFLEKSJA NAUCZYCIELA

Na zakończenie każdego okresu nauczyciel dokonuje refleksji nad własnym sposobem wspierania uczniów w rozwoju zachowania.

W szczególności zastanawia się:

- czy jasno komunikował uczniom oczekiwania i zasady;
- czy udzielał uczniom konkretnej i wspierającej informacji zwrotnej;
- czy dawał uczniom możliwość poprawienia zachowania i naprawienia sytuacji;
- czy uwzględniał indywidualne możliwości i potrzeby uczniów;
- czy reagował na zachowania w sposób spójny i przewidywalny;
- co może zmienić lub udoskonalić w swojej pracy.

Refleksja nauczyciela służy doskonaleniu pracy wychowawczej i nie stanowi elementu oceny ucznia.

INFORMACJA ZWROTNA NA ZAKOŃCZENIE OKRESU

Na zakończenie I i II okresu uczeń otrzymuje od wychowawcy **indywidualną informację zwrotną dotyczącą jego funkcjonowania społecznego i emocjonalnego oraz zachowania.**

Informacja zwrotna odnosi się do:

- mocnych stron ucznia;
- zauważonych postępów;
- obszarów, które wymagają dalszego rozwoju;
- sposobu reagowania ucznia na informację zwrotną;
- podejmowanych przez ucznia prób zmiany lub naprawienia sytuacji;
- kolejnego kroku w rozwoju ucznia.

Informacja zwrotna może mieć formę rozmowy, zapisu w karcie informacji zwrotnej lub innej formy przyjętej przez szkołę.

Przykładowa informacja zwrotna:

„Twoją mocną stroną jest współpraca z innymi i gotowość do pomagania kolegom. Widzimy, że coraz częściej potrafisz spokojnie powiedzieć, co Ci się nie podoba. Nadal pracujemy nad reagowaniem w sytuacjach konfliktowych. W kolejnym okresie będziemy ćwiczyć sposoby rozwiązywania trudnych sytuacji bez podnoszenia głosu.”

Informacja zwrotna ma charakter wspierający i rozwojowy. **Nie służy porównywaniu uczniów ani nadawaniu im wartości.**

USTALANIE OPISOWEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ ZACHOWANIA

Wychowawca formułuje opisową ocenę klasyfikacyjną po analizie całokształtu funkcjonowania ucznia. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie jest wynikiem matematycznego przeliczenia poszczególnych światel, liczby pozytywnych lub trudnych zachowań ani samooceny ucznia.

Uwzględnia w szczególności:

- indywidualne potrzeby rozwojowe i możliwości psychofizyczne ucznia;
- własne obserwacje wychowawcy;
- informacje od nauczycieli uczących i pracowników szkoły;
- samoocenę ucznia;
- stopień realizacji wymagań w ośmiu obszarach zachowania;
- postępy ucznia w czasie;
- sposób reagowania na informację zwrotną;
- gotowość do przyjęcia odpowiedzialności za własne zachowanie;
- podejmowanie działań zmierzających do naprawienia skutków niewłaściwego zachowania;
- informacje wynikające z dokumentacji szkolnej, jeśli są niezbędne do rzetelnego opisu funkcjonowania ucznia.

W przypadku ucznia, którego funkcjonowanie jest związane ze stwierdzonymi zaburzeniami lub dysfunkcjami rozwojowymi, uwzględnia się ich wpływ na zachowanie, zgodnie z obowiązującymi przepisami i posiadaną przez szkołę dokumentacją.

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW / OPIEKUNÓW PRAWNYCH

Rodzice/prawni opiekunowie są informowani o:

- postępach;
- trudnościach;
- mocnych stronach;
- potrzebach edukacyjnych;
- zachowaniu;
- sposobach wspierania dziecka.

Informacja przekazywana jest poprzez:

- dziennik elektroniczny;
- zebrania;
- indywidualne rozmowy;
- konsultacje;
- informacje pisemne;
- opisową ocenę śródroczną i roczną.

Załącznik nr 1

Tabela pomocnicza do obserwacji i informacji zwrotnej dotyczącej zachowania ucznia w klasach I–III

ARKUSZ ZACHOWANIA UCZNIA KLASY I - III

Imię i nazwisko:	
Klasa:	
Data:	

ŚWIATŁA - MOJA INFORMACJA ZWROTNA

 DZIAŁAM	 ĆWICZĘ	 POTRZEBUJĘ WSPARCIA
Umiem to i zazwyczaj robię sam/a.	Uczę się tego i czasami potrzebuję przypomnienia lub wskazówki.	To jest dla mnie trudne i potrzebuję pomocy oraz kolejnych prób.

1. Wywiązywanie się z obowiązków ucznia

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Przygotowuję się do zajęć.		

Wykonuję zadania i staram się pracować samodzielnie.		
Dbam o swoje rzeczy i miejsce pracy.		

2. Okazywanie szacunku innym osobom, w tym nauczycielom, uczniom i pracownikom szkoły

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Jestem uprzejmy/a dla innych.		
Szanuję dzieci i dorosłych.		
Nie wyśmiewam, nie obrażam i nie dokuczam innym.		

3. Przejmowanie odpowiedzialności za własny rozwój i zaangażowanie w realizację celów rozwojowych

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Dotrzymuję umów i ustaleń.		
Potrafię przyznać się do błędu.		
Staram się poprawić swoje zachowanie i naprawić sytuację.		

4. Przestrzeganie norm społecznych w szkole i poza nią

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Znam i przestrzegam zasad klasy i szkoły.		
Słucham poleceń i stosuję się do ustaleń.		
Dbam o porządek wokół siebie.		

5. Dbłość o kulturę języka

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Mówię kulturalnie i spokojnie.		
Słucham innych i pozwalam im się wypowiedzieć.		
Staram się rozwiązywać problemy rozmową.		

6. Dbłość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Dbam o swoje bezpieczeństwo.		
Dbam o bezpieczeństwo innych.		

Nie stosuję przemocy fizycznej ani słownej.		
---	--	--

7. Współpraca oraz dbałość o dobre relacje z innymi

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Współpracuję z innymi.		
Pomagam innym, gdy tego potrzebują.		
Potrafię dzielić się i czekać na swoją kolej.		

8. Zaangażowanie w życie klasy, szkoły i wspólnoty lokalnej

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Dbam o dobrą atmosferę w klasie.		
Angażuję się w życie klasy i szkoły.		
Dbam o wspólne dobro.		

9. Wykazywanie się szacunkiem dla własnego narodu i ojczyzny oraz tradycji i kultury innych narodów

Zachowanie	Samoocena ucznia	Informacja zwrotna wychowawcy
Szanuję symbole narodowe i tradycje Polski oraz godnie uczestniczę w uroczystościach szkolnych i państwowych.		
Okazuję szacunek wobec tradycji, kultury i zwyczajów innych narodów.		

PODSUMOWANIE

MOJA SAMOOCENA	INFORMACJA ZWROTNA WYCHOWAWCY
Z tego jestem dumny/a: Nad tym pracuję : Mój cel:	Twoje mocne strony: Nad czym pracujemy: